gūt illū. Vn̄ etiā ps. Q̄m mille ãni añ
oc̄los tuos ſicut dies heſterna q̄ ꝑteryt
Ad quā vitā nos ꝑducat ieſus xp̄s ma
rie filius: q̄ ſine fine viuit ⁊ regnat Amē

Incipit tractat⁹
de ſeptem ſacramentis.   A

Sacramēta ſunt ſeptē q̄ de/
us inſtituit. ⁊ in q̄libet ſa/
cramēto daꝛ gr̄a digne re/
cipienti ip̄m ſacramentum
Queriꝛ q̄ ſunt ſacramenta
neccitatis. Rn̄deo ſm̄ Ray. ꝙ q̄nq3. ſ.
baptiſm⁹. ꝯfirmatio. euchariſtia. p̄nīa.
et extrema vnctio. Et dicūtur neccitatis
q2 ſunt in precepto. ⁊ teneꝛ q̄libet ad ea
ſuſcipienda ꝓ loco ⁊ tp̄e. Reliq̄ duo ſūt
ſacramenta volūtatꝫ. ſ. ordo ⁊ matrimo
niū. Queriꝛ vtrū ſacramenta debeant
pctōribus dari. Rn̄deo ſm̄ Raymun/
dū ꝓpter occulta pctā nō p̄nt ſacramen
ta denegari alicui niſi ꝑ ãmonitōez ſecre
tam in ſpēali: vel publicā factā in gene/
rali. vt ptꝫ de ꝯſe. di. ij. c. ꝓhibeat. Exi
ſtens aūt in pctō mortali: ſiue occulto ſi/
ue manifeſto mortaľr peccat recipiēdo
vt ptꝫ diſt. xl. c. multi. ⁊. xcv. c. illō. xi. q.
iij. c. audi. Siľr ⁊ miniſtrās ſacramēta
in pctō mortali peccat mortaľr. Queri
tur. vtrū poſſint iterari ſacramēta. Rn̄/
deo tria ſacramēta nō p̄nt iterari. ſ. bap
tiſm⁹ ⁊ ꝯfirmatio ⁊ ordo. q2 in collatōe
cuiuſlibet triū predictoꝝ imp̄miꝛ caracť
aīe. q̄ etiā ꝑ mortē ab aīa non p̄t ſepari.
Vn̄ ſi q̄s reſuſcitareꝛ nō eſſet baptiſan/
dus. nec ꝯfirmādus. nec reordinādus.
Sec⁹ eſt ď q̄ttuor alijs ſacramētis Vn̄
Hugo de ſcō vic. dr̄. Si lazarus p⁹ re
ſuſcitatōem voluiſſet reſumpſiſſe vxorez
ſuā: oportuiſſet ꝙ ď nouo ꝯtraxiſſꝫ Vn̄
ꝑ mortē ſoluiꝛ mr̄imoniū. Siľr euchari
ſtia ⁊ p̄nīa ⁊ extrema vnctio reiterantꝛ

¶ De p̄mo ſacramēto. ſ. baptiſmi   A

Baptiſmus eſt p̄mū ſacramentū ⁊
ianua oīm ſacramētoꝝ. ⁊ etiā eſt
fundamentū oīm ſacramētoꝝ. quia nul
li cōferꝛ añ ip̄m in eccľia aliqď ſacramē/
toꝝ. Queriꝛ quis ſit effectus cathecis/
mi. Reſpōdeo ſm̄ Tho. in. iiij. diſt. vi.
ꝙ exorciſmus habet effectū in corpore ⁊
in aīa. quia minuit ptātem demonis ne
poſſit tantū in hoīe ſicut p̄us. ne baptiſ
mum ⁊ alia bona impediat. Sed p̄dic/
ta poteſtas demōis totaľr in baptiſmo
tolliꝛ Sicut pharo p̄us flagellatus eſt
ꝑ pľo nō egreſſo de egypto. ⁊ poſtea po/
pulo egreſſo totaľr ĩ mari rubro (quod
eſt figura baptiſmi) ē ſubmerſus. Que
riꝛ. vtꝝ om̄es teneantꝛ ad baptiſmū. Re
ſpōdeo ſm̄ Tho. in. iiij. diſt. vi. Quili/
bet teneꝛ etiā ſanctificatus in vtero ꝓp/
ter tres rōes. Primo q̄dem ꝓpter acq̄rē
dum caracterē quo adunetꝛ pp̄ľo dei. et
quaſi deputeꝛ ad ꝑcipiēda diuina ſacra
mēta. Scđo vt ꝑ baptiſmi ſuſceptōem
paſſioni xp̄i corporaliter cōformeꝛ Ter
tio ꝓpter bonū obediētie. q2 p̄ceptuꝫ de
baptiſmo oībus datum eſt. Johis. iij.
Niſi q̄s renat⁹ fuerit ex aqua ⁊c̄. Que
riꝛ vtrum baptiſmus aque poſſit in ali/
quo ſuppleri. Reſpōdeo ſm̄ Petruꝫ de
tharentaſia ſm̄ cōem legem non pōt in
ꝑuulis ſuppleri: cum nō poſſint habere
vſum liberi arbitrij. Sed ſi ꝓ chriſto oc
ciderētur: pie crediꝛ ꝙ ſaluarentꝛ ſine ba
ptiſmo aque. In adultis aūt p̄t ſuppleri
ꝑ baptiſmum flaminis ſiue contritiōis
et ꝑ baptiſmuꝫ ſanguinis. id eſt marty/
rij. Et hoc intellige quādo eſt articulus
neceſſitatis. Queritur vtrum puer in
vtero exiſtens poſſit baptiſari. Reſpō/
deo ſm̄ Thomā vbi ſupra: nō poteſt.
quia talis deo notus eſt non ecclie. nec
ſubijci poteſt operatiōi miniſtrorum ec/
cleſie. Unde Auguſtinus dicit. ꝙ ſicut
qui non vixit nō poteſt mori. ita qui na
tus nō fuerit non poteſt renaſci. Nō de/
bet autez mater ſcindi vt puer poſſit na
ſci et baptiſari Quia ſm̄ ipſum nō ſunt
facienda mala vt eueniant bona. debet
tamen ip̄a mater ſcindi ſi iam defuncta

eſſet. ⁊ puer adhuc in ea viuerꝫ ¶ Que
ritur. quid faciendū eſſet quādo appa/
ret aliquod membrum pueri ⁊ timet im
minere mortis periculū. Reſpondeo ꝙ
in tali periculo egreſſa parte ꝑncipali. ſ.
capite baptiſari debet. ꝫ ſecꝰ eſt de alijs
partibꝫ: vt de manu vel de pede. Q̄uis
nō noceat ſi ille ꝑtes aſꝑgantur baptiſ/
mali aqua. q2 diuina miſericordia nō eſt
artāda. Et ſi poſtea plenarie naſcat tūc
ſub tali cautela baptiſet ſub hac forma.
Nō te rebaptiſabo ſi es baptiſatus. ſed
ſi nō es baptiſatus: tūc ego baptiſo te in
noīe patris ⁊ filij ⁊ ſpūſſancti. ¶ Scien
duꝫ ꝙ materia baptiſmi eſt aqua pura
naturalis. Vn̄ baptiſmus nō pōt fieri
in vino. nec in ceruiſia. neqꝫ in vrina. ne
qꝫ in aliquo alio liquore. Sꝫ forma ver
borū baptiſmi eſt hec. Ego te baptiſo
in noīe patris ⁊ filij ⁊ ſpūſſancti. vt patꝫ
extra de baptiſmo. ca. ꝑmo. et ſine his
ꝟbis nō pōt fieri baptiſmus. Sciendū
ꝙ ille vetule q̄ pueros baptiſant in arti
culo mortꝭ ſic dicētes Solt du leben ſo
ſig dyr das eyn bat. ſolt du aber dan
ſterban ſo ſig es eyn douff: in noīe pr̄is
et filij ⁊ ſpūſſancti. Tales mulieres cuꝫ
talibꝫ verbis nō baptiſant. Querit qui
poſſint baptiſare. Reſpōdeo ꝙ debitꝰ
miniſter baptiſmi ſm̄ oēs theologos
eſt ſacerdos. Sꝫ in neceſſitate q̄libꝫ po
teſt baptiſare. ſiue vir ſiue mulier fidelis
ſiue infidelis: dūmodo habeat intētōeꝫ
baptiſandi ⁊ ſeruat formā eccleſie. Sꝫ
tamē clericus nō debet baptiſare ꝑſente
ꝑ̄ſbytero: neqꝫ laicus pn̄te clerico. neqꝫ
mulier pn̄te viro. vt pꝫ diſt. iiij. c. mulier
Querit. vtrū baptiſmꝰ debeat ꝑ aliqđ
tempus differri. Reſpōdeo ſm̄ beatuꝫ
Tho. Magis eſt laudabile ꝙ puer q̄ꝫ
citius poteſt fieri baptiſet. Primo quia
interim mori poſſet ⁊ damnaret. Secū
do. quia demones nō habent tantā po
teſtatem in baptiſatis ſicut in nō bapti/
ſatis. neqꝫ quātum ad nocumēta ſpūa/
lia neqꝫ ad corporalia C ¶ Quis
eſt effectus baptiſmi. Reſpōdeo ꝙ bap
tiſmus habet multiplices effectus de q̄
bus aliquos hic dicam. Primus eſt ꝙ
baptiſmus ſm̄ Bonauenturā ſup. iiij.
diſt. iiij. digne ſuſcipientibꝫ delet omnē
culpam originalem mortalem ⁊ venialē
et reſtituit ꝑmariaꝫ innocētiam quo ad
animā. Hoc probat. quia ſi ſic moreret
ſtatim ad celum euolaret. ſed hoc nō fit
niſi omi culpa deleta. igit ⁊c. ¶ Scd̄s
effectus. ꝙ ignem infernalē ⁊ etiaꝫ pur/
gatorij extinguit quātum ad ipm̄ bapti
ſatū. vt de cetero ignis infernalis vl' pur
gatorius nō poſſit in eū agē niſi ipe poſt
modum peccādo reaccenderet eū cōtra
ſe. Vn̄ admirāda eſt fatuitas illoꝝ qui
poſt baptiſmū peccāt cum volūtarie ig/
nem in ꝓprium ſubiectum reaccendunt
¶ Tertius effectus ꝙ baptiſmus delet
oēm ſatiſfactionem pro peccatis quam
homo in ꝑ̄ſenti deberet pro peccatis ſu
is explere: vt patet. quia ſi aliq̄s infide/
lis iudeus vel paganus mille annos vi
xiſſet. ⁊ omni die mille peccata mortalia
cōmiſiſſet ſi ꝯuerit ⁊ fidem ſuſceperit. et
ſic cū deuotōe baptiſatus fuerit: tūc nul
la penitētia ſatiſfactoria ſibi imponēda
eſt ꝓ omibus peccatꝭ ſuis. q2 baptiſmꝰ
tollit omnē ſatiſfactōnem. Et ſi talis ſic
poſt baptiſmū moreret ſtatim ad celum
euolaret. ¶ Quartus effectus eſt ꝙ fo/
mitē mitigat. q2 in baptiſmo datur hoī
grā ad ſupprimendū fomitē peccati Sꝫ
diceret q̄s. quare baptimꝰ nō delet om
nem fomitem peccati ſicut delet pecca/
tū originale de quo fomes ꝓcedit. Rn̄/
deo ꝙ ꝓpter fragilitatis ꝓprie cognitōeꝫ
et ꝓpter nr̄āꝫ humilitatē. Job. vi. Que
eīn fortitudo mea vt ſuſtineā. Et vt in/
uocemus diuinum auxiliū ⁊ dei miſeri/
cordiā vt ꝑſeruet nos a malis. ps. Mi
ſerere mei dn̄e q̄m infirmꝰ ſum. Itē ꝓ
ter exercitatōem. ſ. vt reſiſtamus vicijs
et cōcupiſcētijs carnalibus ⁊ ſic habea/
mus materiam exercēdi ꝟtutes ⁊ merē/
di gloriā. Vn̄ Greg. Temptatio cui

non conſentit nō eſt peccatū: ſ; eſt mate/
ria exercende virtutis. Ambro. ſup lucā
Nemo poterit coronari: niſi vicerit. ne/
mo aūt p̄t vincere niſi an̄ certauerit. Vn̄
debemus viriliter pugnare cōtra carnē
noſtrā. ⁊ contra ea vicia ad q̄ naturalit̄
inclinati ſum⁹: ſiue ſit ira ſiue inuidia: ſi/
ue luxuria. Unde Bern̄ Quotiēs reſti
teris: totiens coronaberis. Et vt mul/
tas coronas mereamur tūc fomes pc̄ci
in nobis manet: ⁊ non delet̄ ex toto ī ba
ptiſmo q̄uis mitiget̄ ¶ Quint⁹ effect⁹
ē a poteſtate diaboli liberatio. q2 bapti
zatus ex toto a poteſtate diaboli eripit̄
vt de cetero non poſſit diabolus in eū
niſi ꝑ ꝯſenſum pc̄ci ſe ei ſubijciat. Vn̄ ō
Bern̄. in quodā ſmone. Poteſt inimi/
cus excitare temptatōis motū. ſ; in te eſt
ſi volueris dare ſeu negare ꝯſenſum. er/
go diabolus eſt ſicut canis ligat⁹ qui p̄t
erga hoīem latrare ſ; non p̄t eū ledē ni/
ſi velit ad eū accedē. Vn̄ Aug⁹. ſup pſ̄.
Diabolus plerūq; vult nocere: ſ; nō po
teſt: quia poteſtas eius eſt ſub ptāte dei
Nam ſi tm̄ poſſet nocere diabol⁹ q̄ntū
vellet: aliq̄s iuſtoꝝ nō remaneret. Am/
broſi⁹ ſup lucā. Diabolū nocere nō poſ/
ſe cognoſcas. ¶ Sext⁹ effectus eſt: ꝙ
hoīem efficit templū dei. Nō ſignatum
eſt in hoc ꝙ ſpūſſanctus deſcēdit in ſpe/
cie columbe ſup chriſtū baptizatum. vn
de tota trinitas manſionē habet in ba/
ptizato. Joh. 14. Ad eū veniem⁹ ⁊ mā/
ſionē apud eū faciemus. Ergo male fa/
ciunt qui poſt baptiſmū ſcienter morta/
liter peccāt. Expellūt eīm patrē ⁊ filiū
⁊ ſpm̄ſanctum. ⁊ diabolum introducūt
qui expulſus antea fuit per baptiſmum
qui nihil habet eis dare: niſi eternū ſup
plicium: ⁊ eterna mala ¶ Septim⁹ effe
ctus eſt ꝙ caracterem imprimit q̄ eſt in/
delibilis. quo caractere chriſtiani bapti
zati a n̄ chriſtianis in die iudicij diſcer/
nentur. ⁊ bonis cedat ad magnum ho/
norem malis autem ad malam confuſi/
onem. Quia caracter oſtendit: ꝙ ipi ſer/
uituti chriſti ſe ſubdiderūt. et in baptiſ/
mo diabolo ⁊ eius pompis renūciaue/
runt. Opera eīm eorum mala aſſociata
caracteri oſtendūt ꝙ infidelibus deteri
ores ⁊ abhominabiliores facti ſunt ꝓ/
ter iniuſticias ſuas. Vn̄ Aug⁹. Quan
to gradus altior tanto caſus decliuior.
Sed quia chriſtiani per ſignum carac/
teris ſunt ſup omnes infideles exaltati.
ergo eoꝝ caſus erit eorum maior cōfu/
ſio. ¶ Octauus effectus eſt. ꝙ filiū dei
efficit. ad quod ſignādum ſup chriſtum
baptiſatum audita eſt vox illa. hic eſt fi
lius meus dilectus. Ex quo elicitur cū
quāta diligētia nutriendi ſunt tales fi/
lij ſummi regis. q2 ſi cum oīm diligētia
nutriūtur filij comitum vel regum terre
noꝝ. cum quāta diligētia nutriēdus eſt
ꝑuulus quem cōſtat eſſe filium dei De
illis q̄ ſunt in adulta etate neſcitur vtrū
ſint filij dei vel filij diaboli. Eccl'iaſ. ix.
Neſcit homo an amore vel odio dign⁹
ſit. Sed de ꝑuulo q̄ eſt baptiſatus qui
nōdum eſt in etate ꝙ poſſit peccare: con
ſtat ꝙ eſt filius dei Unde multū peccāt
mulieres ⁊ matres q̄ male tractant ſu/
os pueros maledicēdo ipis. quod nullo
modo licet. Sed reuerēter tractādi ſūt
ꝓpter reuerentiam dei qui eos inhabi/
tat ¶ Nonus effectus eſt celi aptio. Et
in hoc oſtendit̄ magna virtus baptiſmi
qui cum in terra exhibeatur: in celo ta/
mē oꝑatur. Ad deſignādum hūc effec/
tum baptiſmi voluit dn̄s celum aperiri
cū baptiſaret̄ a Johāne baptiſta in ior/
dane. vt in hoc oſtēderet̄ ꝙ q̄ſcito bap/
tiſatus in innocētia baptiſmali decedat
euolat inueniēs ſibi celū ſp apertū: cum
an̄ baptiſmū homini adulto infern⁹ fu
it apertus. ⁊ puero ꝑuo lymbus. Ex quo
patet quāta ſit fatuitas mulierū que in/
cōſolabilit̄ dolent de morte pueroꝝ ſuo/
rum q̄ poſt baptiſmū decedūt an̄q̄ bap
tiſmalē innocentiā ꝑdiderūt. Valde fa
tuum eſt eas dolere de hoc ꝙ filij eorum
trāſeunt a ſocietate hominū ad ſocieta/

tem angeloꝝ. a valle lachꝛymaꝝ ad glo
riã. de exilio ad patriã. Filíjs eĩn vident
inuidere deſiderãtes eos potiꝰ eſſe ĩ hoc
exilio ꝗꝫ in celo. Gaudere deberent po/
tius ꝙ filíj ſui de facili tantã glĩam acq̃
runt ꝓpt meritũ paſſionis chꝛĩ. ex q̃ ba/
ptiſmꝰ hꝫ ſuũ effectũ. ſilr ⁊ alia ſacramẽ/
ta. ⁊ ſolũ dolẽ ꝺ h̃ꝫ poſſet ſi ꝓpt culpã pa
rentũ filíj deceſſiſſent.

Pueri qñ ꝫ moriũt ꝓpt culpã parẽtũ

PArẽtes poſſunt demereri in ſex
caſibus ꝙ pueri eoꝝ moriũtur.
Primo qñ nimis corde intimo
diligunt pueros. ⁊ maiorẽ cõplacẽtiã et
amorẽ ad eos habẽt quã ad deũ. tũc ꝺs
qñqꝫ ex ſua bonitate ſubtrahit eis pue/
ros. vt corꝫ ecõuerſo ad deũ erigãt ⁊ euꝫ
diligãt. Vñ Augꝰ. Hoc ab hoíe colit
qꝺ pre ceteris diligit. Ergo ſi pueros ſu
pra deũ diligũt eoſdẽ ſuũ deũ faciũt Et
ĝ, eſt ratio q̃re illi pueri q̃ ſunt multũ af/
fabiles ⁊ prudẽtes citiꝰ moriunt. Quia
parentes cũ nimio affectu eos diligũt ⁊ cũ
nimia ſollicitudĩe ſm curſum mundi nu
triũt. Scꝺo cũ q̃s inhonorat ſuos ꝓpri
os parentes: tũc qñqꝫ punit in ſuis ꝓpꝛíjs
filíjs Vñ legit in ceſario ꝙ q̃dã inhono
rauit ſuos parentes. ⁊ oẽs filíj eiꝰ in breui
defuncti ſũt. Tertio ſi res iniuſtas hñt·
tũc ꝺs ex ſua bonitate tales pueros mo
ri pmittit. ne ipſi pueri cũ iniuſtꝫ rebꝫ vna
cũ parentibꝫ dãnarent: hoc q̃re ſupra. F.
N. Quarto ꝓpt malũ exẽplũ parentuꝫ: qꝛ
puer talis fuiſſet forte imitatꝰ vitã puer
ſam parentũ ſuoꝝ. ⁊ ſic etiã puerſus ⁊ ma/
lus effectꝰ. ſi ſupuixiſſet. Quinto ꝯtigit
qñqꝫ ꝓpt hoc ꝙ ꝓpꝛia mr̃ nõ vult p ſe la
ctare ſuũ ꝓpꝛiũ filiũ. ſicut diuites mulie/
res q̃ ꝯſueuerũt hr̃e nutrices: tũc qñqꝫ
lac ipſius nutricis nõ eſt ꝯueniẽs ipſi pue
ro ſicut lac matris de quo nutritus eſt in
vtero ⁊ aſſuetus: ſic qñqꝫ pueri moriunt
qui quãdoqꝫ ſupuixiſſent ſi ꝓpꝛia mater
eos lactaſſet. hoc probat per hoc: qꝛ qui
ſumit aliquem cibum quẽ antea nõ ſum
pſit: nõ ita cõpetit ſue nature ſicut cibus
aſſuetus: ita etiam de puero. Sciendũ
tamen ꝙ quãdo aliq̃ mater p ſe nõ põt
lactare puerũ ſuũ: tũc querenda eſt nu/
trix ꝟtuoſa. qꝛ puer inclinat ſm naturã
nutricis ſue que eũ lactauit. Sexto con
tingit quãdoqꝫ ex negligẽtia parentum
ſicut parẽtes qui pueros nõ cuſtodiunt
ſed eos quãdoqꝫ ad aquã vel ad igneꝫ
ex negligentia ſua cadere pmittũt. Vel
etiã qui pueros ſecũ collocãt ad lectum
⁊ eos in ſomno dormiendo ſuffocãt qꝺ
oĩno cauẽdum eſt. Et ſi in aliquo iſtoꝝ
ſex iã predictoꝝ parẽtes rei eẽnt: tũc do/
lere deberẽt de morte puerorũ ſuoꝝ

De ſignis que fiunt ante ⁊ poſt
baptiſmum E

SIgna ante baptiſmum quattu
oꝛ fiũt. ⁊ poſt baptiſmum tria fi/
unt. Querit quid iſta ſignificẽt
Rñdeo. ꝙ pma exſufflatio ⁊ inſufflatio
ſignat ſpũs maligni expulſionẽ. ⁊ boni
introductõem. Ergo ſacerdos ꝺr. Exi
maligne ſpũs. Secũdo ſalis immiſſio
vel linitio ſignat grãm ⁊ ſapientiam ⁊ a
peccatoꝝ putredine pſeruatõem. Vñ
gratia datur hoĩ in baptiſmo. ſi vult vtĩ
illa gratia tũc poteſt cũ adiutorio dei. et
mediante illa gratia viuere abſqꝫ omni
peccato mortali vſqꝫ ad morteꝫ. Et de
hoc quere ſupra. xíj. M Tertio ſaliue
ꝯtactus ad aures ⁊ nares ſenſuũ ſignat
ſpũalium opatõem ad audiendũ ⁊ intel
ligẽdum ea que ſunt ſalutis. Quarto
vnctio olei in pectoẽ ſignat amorem dei
quem debet gerere in corde ſuo. Et in/
ter ſcapulas ſignat deuotam ſubiectio/
nem preceptorum dei ⁊ eccleſie. ſalꝫ ad
obediendũ deo ⁊ prelatis eccl̃ie. Unde
Bernũ. Quicquid vice dei pcipit homo
qꝺ nõ ſit certũ diſplicere deo: hoc omni
no eſt accipiendum quaſi pcipiat deus.
Unde Luc. x. Qui vos audit me au
dit. ⁊ qui vos ſpernit me ſpernit. F
Tria vero alia fiũt poſt baptiſmum
Primo criſmatio in vertice q̃ ſignat xpi
gratiam in mente impſſam. Scꝺo ipo

ſitio cerei ad manū ſignat fidei ꝛ amoꝛis
claritatem. Tertio veſtis cādida ſignat
innocētie reſtitutōem. ¶ Notādū ꝙ pu
eri qui ſine baptiſmo decedūt ad lymbū
puerorum deſcendūt. vbi eſt pena damni
et nō ſenſus. quia nec eſuriūt neqꝫ ſitiūt
nec habēt frigus nec calorē. ſimplr nul/
lam penam ſenſibilē ſuſtinent. ſꝫ ſolum/
modo ꝙ ſint ꝑuati viſione dei. ꝛ hec eſt
pena damni. ¶ Querit vtrum pueri iude
orū ſiles ſint puerꝫ chriſtianorum ſine bap
tiſmo decedētiū. Rñdeo ꝙ ſic. qꝛ habēt
eqlem culpā. ſ. peccatū oꝛiginale. ꝛ nul
lum actuale nec chriſtianorum nec iudeorum
pueri. ergo habēt eqlem penā ſcꝫ penā
damni. Sꝫ qñ infidelis ad ānos diſcre
tōis ꝑuenerit. ſi tunc nō ſuſceperit fidē
tūc ipo facto peccat moꝛtaliter nō ſuſci/
piēdo fidē: Et nullā excuſatōem pt ha/
bere infidelis. qꝛ fides xpiana ꝑdicata ē
ꝑ vniuerſum mūdum. Vñ xps dixit di
ſcipulis ſuis Marci. xvi. Euntes in oꝛ
bem vniuerſum ꝑdicate euāgeliū oī cre/
ature. ps. In oēm terram exiuit ſonus
eorum ꝛc. Et qñcūqꝫ moꝛit talis infide
lis: tūc immediate ad infernū deſcendit
Vñ Marci. xvi. Qui crediderit ꝛ bap
tiſatus fuerit ſaluus erit. q̄ vero nō cre/
diderit dānabit. Inſup quotienſcūqꝫ ī
fidelis: ſiue paganus ſiue iudeus vſum
rōnis habēs ſciēter facit ꝯtra aliqđ pre
ceptorum dei: totiēs peccat moꝛtalr. ꝛ ig/
noꝛātia nō excuſat talē. Vñ Augꝰ. de
grā ꝛ li. ar. Iō diuina ꝑcepta data ſunt
vt excuſatio de ignoꝛātia nō habeat

De ſacramento confirmationis.

A

Confirmatio vtrū ſit ſacramē
tum neceſſitatis. Reſpōdeo
ꝙ ſic: ꝛ hoc ꝓpter ſpūalem pu
gnā ad quā hō iuuat. licꝫ ſim
plr nō ſit ſacramētū neceſſitatis. qꝛ ſine
eo pt hō ſaluari. ſꝫ nihilominꝰ ꝯtemptꝰ
eius damnabilis eſt. Hec Tho. in. iiij
diſt. vij. Vtrū ꝯferatur grā in ſacramē
to ꝯfirmatōis. Reſpōdeo ſm Tho. ꝙ
grā ꝯfertur nō ſolū cōiter ſicut in quoli/
bet ſacramēto ꝯfert grā emūdans a pec
cato. ſed etiā ſpēalis grā ꝑ quā quis de
putat ad effectū ſcitatis. ꝛ ydoneus fit
ad xpm ꝯfitēdū. Vñ de grato facit ma
gis gratū. Itē querit. qbꝫ debeat ꝯfer
ri. Rñdeo ſm btm Tho. Omibꝫ xpia
nis: etiā puerꝫ: viris: ꝛ mulieribꝫ qbus
cōis eſt pugna ſpūalis. qꝛ ſm Job. vij.
Militia eſt vita hois ſup terrā. B
¶ Itē ſciendū ꝙ ad ꝯfirmatōem ſex re/
qrunt. duo ex ꝑte ſacramēti in ſe. ſ. ma/
teria criſmatis. ꝛ foꝛma verborum q̄ talis
eſt. Signo te ſigno crucꝫ: ꝯfirmo te criſ
mate ſalutis. in noīe patris ꝛ filij ꝛ ſpūſ/
ſancti. Duo ex ꝑte miſtri. ſ. dignitas pō
tificalis. ꝛ intētio debita. Duo ex ꝑte ſu/
ſcipientis. ſ. frons in qua debet fieri criſ/
matio. ꝛ ꝙ ꝯfirmandus ſit baptiſatus
Et ſciendū ꝙ vnctio criſmatis triplr fit
in tribus ſacramētis q̄ impmunt carac/
terē. In baptiſmo fit in vertice ad deſig
nandū fidei ſuſceptōem. In ꝯfirmatōe
fit in frōte ad deſignandū audaciā ꝯfeſ/
ſionis xpi nois In oꝛdine fit in manibꝫ
ad deſignādū ptātem ꝯſecrādi coꝛpus
xpi C ¶ Effectus ꝯfirmatōis ē mul
tiplex. Primo. qꝛ grām datā in baptiſ/
mo ꝯſeruat. ps. Confirma hoc deꝰ qđ
opatꝰ es in nobꝫ. Scđo ad militiā ſpūa
lem ꝑparat. ꝛ qꝛ oēs xpiani debēt eē in
bello xpi. ergo oēs debēt recipe hoc ſa/
cramentū. vt facilius poſſint ꝯtra mun
dum: carnē: ꝛ diabolum pugnare Ter
tio ad ꝯfeſſionē ꝯſtantem nois xpi aīat
quem opoꝛtet verū deū ꝛ verū hoīē cō/
fiteri. Primo opoꝛꝫ vt ꝯfiteamur eum
ſm diuinā naturā patri ꝛ ſpūiſcō coeq̄/
lem. quod notat in foꝛma verborū vbi
fit expreſſio trinitatis. Secūdo vt cōfi/
teamur eū ſm humanam naturā crucꝫ
ſupplicium ꝑtuliſſe. qđ notat in crucꝫ cō
ſignatōe que fit in fronte. Et ne erubeſ/
camus vel timeamus chriſtū confiteri.